

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

18. ČÍSLO / XXVIII. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

3. KVĚTNA 2020

Z obsahu:

O blahoslavenstvích - Blahoslavení tvůrci pokoje

Katecheze papeže
Františka
z 15. dubna 2020,
Řím, knihovna
Apoštolského paláce
- strana 2 -

Blahoslavená Gizela
Libor Rösner
- strana 4 -

Sto růží Panny Marie
pro rozjímání
(27 - dokončení)
P. Clemente A. Enjuto
- strana 6 -

Chlumek - kostelem
korunovaný vrch
Petr Bobek
- strana 7 -

„Jak dobrý je Bůh!
A jak nešťastní jsou ti,
kteří to nevědí!“
Dom A. Marie OSB,
opat v Saint-Josef
de Clairval
- strana 10 -

Starý procesní kříž
z florentského předměstí
je dílem Donatella
- strana 11 -

Nejkrásnější květ ráje (1)
Kardinál Alexis Henri
Marie Lépicier O.S.M.
- strana 12 -

*Děkuji, Pane, že Nazaretská Panna je tvojí Matkou a mojí Matkou současně.
Tobě své tělo poskytla důvěrně; a mně svou mízu lilie dala...
Tys ji milostí zahrnul plně. Ona ti dala celé své bytí.
Já nic nemohu dát jí: jen nazvat ji Matkou krásy nesmírné.*

O blahoslavenstvích - Blahoslavení tvůrci pokoje (Ef 2,14-18)

Katecheze papeže Františka z 15. dubna 2020, Řím, knihovna Apoštolského paláce

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Dnešní katecheze je věnována sedmému blahoslavenství „tvůrců pokoje“, kteří jsou prohlášeni za syny Boží. Těší mne, že připadla do velikonočního týdne, protože Kristův pokoj je plodem jeho smrti a zmrtvýchvstání, jak jsme slyšeli ve čtení ze svatého Pavla. Pro pochopení tohoto blahoslavenství je třeba vysvětlit smysl slova „pokoj“, který může být špatně pochopen nebo i banalizován.

Musíme se zorientovat mezi dvěma pojmy pokoje: první je biblický a je vyjádřen překrásným slovem *šalom*, které označ-

je hojnost, rozkvět a blahobyť. Když se hebrejsky přeje *šalom*, vyjadřuje se přání krásného, plného a vzkvétajícího života, ale také pravdivého a spravedlivého života, který dojde naplnění v Mesiáši, knížeti pokoje (srov. Iz 9,5-6; Mich 5,4-5).

Potom je další, rozšířenější smysl, který slovem „pokoj“ označuje určitý druh vnitřního klidu a pokoje. Toto je moderní, psychologický a subjektivnější pojem. Obecně se má za to, že pokoj je klid, harmonie a vnitřní rovnováha. Tento akcent slova „pokoj“ je neúplný a nesmí se absolutizovat, protože neklid může v životě

představovat důležitý moment růstu. Pán do nás častokrát zasévá nepokoj, abychom se vydali vstříc jemu a našli jej. V tomto smyslu jde o významný moment růstu, zatímco vnitřní klid může odpovídat ohočenému svědomí a nikoli duchovnímu vykoupení. Pán musí nezřídka být „znamením odporu“ (srov. Lk 2,34-35) a otrásat našimi falešnými jistotami, aby nás přivedl ke spáse. V takové chvíli se nám zdá, že postrádáme pokoj, avšak Pán nás tak uvádí na cestu, abychom dosáhli pokoje, kterým nás obdaří on sám.

Pokračování na str. 5

Neděle Dobrého pastýře - Ježíše a k tomu první neděle měsíce května, zasvěceného Panně Marii. Nadpřirozené spojení Boha a člověka! Ježíš - Boží Syn, Vítěz nad hříchem a nad smrtí, zrozený v lůně panenské Matky... Lidská dcera Maria, jež svým bezpodmínečným „ano“ Bohu přijala poslání Matky Boží a všech lidí - a byl to nejen život radosti, ale i cesta bolestná... Navíc je pravou Matkou Církve, vždyť byla přítomna jejímu zrodu při sestání Ducha Svatého.

Rozjímáme-li nad těmito známými skutečnostmi katolické víry, snadno vyvodíme, že vyvolení nástupci apoštolů - kněží, kteří zastupují Ježíše zde na zemi, jsou nutně navázáni na Ježíšovu Matku, Pannu Marii. Bez úcty k ní je kněžství jaksi neúplné a je jen stěží udržitelné, zvláště v dobách - i v té dnešní - kdy ďábel velmi zuřivě útočí na Mariino potomstvo (srov. Gn 3,15), a to nejen na duši člověka. Avšak je zde naděje, kterou nám připomíná kardinál Lépicier v rozjímání nad loretánskou litanii (str. 12-13): „Jméno Maria přidáno k nejsvětějšímu jménu Ježíš v sobě obsahuje skrytou sílu, která nutí ďábla k útěku a naplňuje duši, která je vyslovuje, láskyplnou vírou, útěchou a nadějí.“ Jestliže Panna Maria při zjevení ve Fatimě řekla: „Mé Neposkrvněné Srdce zvítězí!“, pak je její vítězství nerozdílně spjato s Ježíšem a jeho vykupitelskou mocí, projevenou smrtí na kříži a zmrtvýchvstáním.

Editorial

A o tom můžeme také rozjímát o neděli Dobrého pastýře, po celý měsíc máj... stále... Neboť není nic důležitějšího, než aby Trojjediný Bůh v nás mohl konat, jako konal v Panně Marii. (str. 6-7) Je to součástí univerzálního díla spásy! Jistě, naše dědičným hříchem oslabená lidská dispozice není srovnatelná s Mariinou, avšak uděláme-li vše pro Boží působení v nás, pak se staneme přímými účastníky zázraku spásy. Nemůžeme se vymlouvat na svoji slabost: Bůh nám přece dává všechny potřebné milosti k tomu, abychom vytrvali, jsme-li slabí a padneme-li, abychom se k němu navrátili. Z toho rovněž žije naše víra: víme, že i přes naši slabost a nedokonalost jsme spolu s Boží milostí silní (srov. 2 Kor 12,9-10). A s Marii jsme ještě silnější, protože sám Boží Syn nám ji na kříži dal za naši Matku; ona je v Církvi uctívána také jako Prostřednice všech milostí (svátek tento týden - 8. května) a Pomocnice křesťanů - jedním z poutních chrámů takto jí zasvěcených je na Chlumku v Luži, o němž si můžete přečíst v tomto čísle Světla (str. 7-9).

Mariino přivádění k Bohu je jisté, jak dosvědčují četná svědectví všech dob. Zakusil to i Alfons Maria de Ratisbonne, jehož životní osud (str. 10-11) nás může inspirovat k tomu, abychom se nebáli vy-

konat třeba jen takovou maličkost, jakou je obdarovat někoho obrázkem s modlitbou k Panně Marii či k nějakému světci anebo i některou ze zázračných medailok. Jejich moc není magická, ale kde je jen trochu pootevřené srdce, může Boží milost vykonat velkolepé dílo obrácení.

Vraťme se na začátek: Dnešní neděle máme tedy před sebou nejen obraz Ježíše - Dobrého pastýře, ale i všech kněží - následovníků apoštolů a správců Ježíšových duchovních dober daných Církvi. Aby ve svém poslání obstáli a vytrvali až do konce, potřebují modlitby věřících - modleme se za ně každý den. A prosíme i o nová kněžská povolání, například modlitbou doporučenou Kněžským bratrstvem sv. Petra:

„Pane Ježíši, Ty ses narodil, abys vydal svědectví pravdě. Až do krajnosti miluješ ty, které jsi vyvolil. Vyslyš milostivě prosby za naše pastýře. Ty víš všechno - víš, že Tě milují a všechno zmohou v Tobě, který jim dáváš sílu. Posvěcuj je v pravdě. Naplň je, prosíme, tímž Duchem, kterého jsi dal apoštolům, aby je ve všem přetvářel k Tvé podobě. Přijmi svědectví jejich lásky, jako jsi přijal trojí Petrovo vyznání. A aby byla Nejsvětější Trojici všude a bez ustání přinášena Oběť čistá, rozmnož jejich řady a uchovej je ve své lásce. Tobě, který jsi s Otcem a Duchem Svatým jediný Bůh, buď sláva a čest na věky. Amen.“

Daniel Dehner

Dnes je den, kdy se ti tvůj Pán představuje jako Dobrý pastýř. Máš tak vzácnou příležitost, aby sis znovu uvědomil, jaké se ti skrze něho dostává od nebeského Otce péče a starostlivosti a co od tebe *Pastýř a strážce tvé duše* očekává. Pán ti však chce také ukázat, že ti hrozí nebezpečí od samozvanců, kteří se k tobě snaží přiblížit se záměrem uškodit tobě i jemu.

Tvůj Pán není *pastýř najatý za mzdu*⁽¹⁾. Dělá všechno pro to, aby tě uchránil před každou škodou, a tím spíše záhubou. Ujímá se tě z čisté lásky, protože jsi jeho.

Podle čeho se však poznají *jeho ovce*? Vyznačují se tím, jak dobře *znají jeho hlas*. Jeho ovce jdou za ním. A jdou za ním důsledně, protože mu bezmezně důvěřují, že kamkoliv vede své ovce, vede je na tu nejlepší pastvinu. Takové je tedy tvoje povolání: *jit v jeho slépějích*.

Některé z nich jsou ovšem krvavé. Aby jeho ovce *měly život a měly ho v hojnosti*, jde ve své péči a lásce tak daleko, že za ně *dává svůj život*⁽²⁾. Zašť jeho nepřítel už jednou dosáhla toho, že se smluvili, jak by tvého Pastýře připravili o život. Netušili, že právě těmi *krvavými ranami*, které mu způsobí, Ježíš vykoupí a *uzdraví své ovce*. A také právě proto, že *vynešl hříchy ovcí na dřevo*, Otec ho tolik *miluje*⁽³⁾. Chce, abys to měla na paměti a vzpomněla si na to, kdykoliv i ty, ačkoliv *děláš dobře, musíš trpět*. Zanechal ti příklad, protože čím více jsi i v tomto ohledu podobná svému Pastýři, tím více Otec miluje i tebe.

Dnes tě Pán chce upozornit především na jedno zvláštní utrpení, které i tobě může připravit jeho nepřítel, protože těžce nese, že už *nejí bludná ovce a vrátí se k Pastýři své duše*. Rád by tě znovu všemožně připravil o jeho dary. Posílá ti do cesty své najaté pomocníky.

Dobrý pastýř vybudoval pro své ovce bezpečný ovčinec ve své církvi, *kteou on vydobyl svou krví*⁽⁴⁾. Je do ní jediný vchod, a tím je sám Ježíš. Ale zlí nepřítel si hledají způsob, jak proniknout i sem. *Já vím, že po mém odchodu vniknou mezi vás draví vlci a že nebudou šetřit stádo*⁽⁵⁾. Chceš-li se uchránit hrozícího nebezpečí, je nutné

mít se na pozoru. A právě to se neobejde bez bolestných zkušeností.

Lživí proroci přicházejí také *v rouše ovčím*, a co horšího, budou to *lidé z vašeho vlastního středu, kteří se budou snažit převrácenými řečmi strhnout za sebou učedníky. Proto buďte bdělí*⁽⁶⁾. Ti, které jsi léta znala, žila v jejich společnosti,

kterým jsi důvěřovala pro jejich postavení a znalosti, mohou tě náhle překvapit a zranit bolestným poznáním, že se ve skutečnosti pod svým ovčím rouchem skrývali jako *draví vlci*⁽⁷⁾. Nesmí tě to udivovat. Pán mluví ze své osobní zkušenosti. Jeho vlastní učedník, kterému krátce předtím podal s láskou namočenou skývu, přiblíží se zrádně ke svému Mistru nikoli jako násilník, ale s políbením jako věrný přítel. Jeho pravá podoba je prozrazena a znásobena za ním, v zástupu *s meči a kyji*⁽⁸⁾.

Poznáte je podle jejich ovoce⁽⁹⁾, které je jiné než u tvého Pána. Jaký je tvůj Pastýř? To, co jej především charakterizuje, je jeho nekonečná добрota a láska. Apoštol, který s ním tři léta sdílel jeho život, může o tom vydat výmluvné svědectví: *Nikdy neudělal nic špatného a nikdo od něho neuslyšel lživé slovo. Když mu spílali, on jim spíláním neodplácel, když trpěl, nevyhrožoval. Pán se za tebe obětuje, vynešl tvé hříchy na dřevo, ale cizí pro tebe neudělají vůbec nic. Naopak. Přicházejí, aby za mzdu ve službách Nepřítele kradli, zabíjeli a ničili*.

Kradou ovcím především pravdu a světlo. Pánovo slovo, které bezpečně svítí na cestu, nahrazují nápady slepých, kteří i ovce oslepují a vedou do jámy zkázy⁽¹⁰⁾. Zabíjejí milost a svobodu. Zatím co Pán oživuje a uvádí do svobody Božích děti, oni nakládají pouta otroctví a zlých závislostí⁽¹¹⁾. Tak ničí lásku, radost a naději, kterou ti Ježíš tak draze vydobyl a kterou ti nikdo jiný darovat nemůže, protože jen ten, kdo *vejde skrze něho, bude spasen*. Oni nevstupují Dveřmi. Přicházejí o to hlučněji se svými falešnými spasiteli a představují je zbloudilým ovcím, aby svou spásu začaly hledat raději samy v sobě, ve svém sebeuskutečnění a ve svém vlastním osvěceném rozumu, v magických silách kosmu a přírody či v postavení nebeských znamení.

Pastýř a jeho ovce

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Znám své a znají mě moje.

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 2,14a.36–41

V den letnic vystoupil Petr s ostatními jedenácti apoštoly a slavnostně promluvil k lidem: „Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali.“ Když to uslyšeli, proniklo jim to srdce a ptali se Petra i ostatních apoštolů: „Bratři, co máme dělat?“ Petr jim odpověděl: „Obratě se! A každý z vás ať se dá pokřtít ve jménu Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, a jako dar dostanete Ducha Svátého. Vždyť to zaslíbení platí vám i vašim dětem, ale také všem, kdo jsou ještě daleko, které si povolá Pán, náš Bůh.“ Ještě mnoha jinými slovy je zapřisahal a vybízel: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ Ti, kdo jeho slovo ochotně přijali, byli pokřtěni. A ten den se k nim přidalo na tři tisíce lidí.

2. čtení – 1 Petr 2,20b–25

Milovaní! Když děláte dobře, a přesto musíte trpět, je to milé Bohu. K tomu jste přece byli povoláni. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho slépějích. „On nezhrěšil

Dokončení na str. 4

Přikrádají se za tebou, jako by ti mohli nabídnout něco více než tvůj Dobrý pastýř, který před zraky těchto nepřátel jako Pán pro tebe prostírá svůj stůl⁽¹²⁾. Nevěř jim. *Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše*. Chceš-li proto zůstat Pánovou ovcí, ani je neposlouchej a *utikej před nimi* a tak se *zachraň z tohoto zvráceného pokolení*. Čím větší je tvá bolest z tohoto pohoršení, s tím větší důvěrou se obrať na svého dobrotivého a milosrdného Pána s prosbou, aby vytrhl z moci nepřátel ty, kteří žalostně bloudí, a stále obnovuj svou důvěru: *I kdybych šel temnou roklí, nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou. Tvůj kyj a tvá hůl, ty jsou má útěcha*.⁽¹³⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. Jan 10,13; ⁽²⁾ srov. Jan 10,15;

⁽³⁾ srov. Jan 10,17; ⁽⁴⁾ srov. Sk 20,28;

⁽⁵⁾ Sk 20,29; ⁽⁶⁾ Sk 20,30–31; ⁽⁷⁾ Mt 7,15;

⁽⁸⁾ srov. Mt 26,55; ⁽⁹⁾ Mt 7,16;

⁽¹⁰⁾ srov. Mt 15,14; ⁽¹¹⁾ srov. Gal 4,9;

⁽¹²⁾ srov. Ž 23,5; ⁽¹³⁾ Ž 23,4.

Blahoslavená Gizela

Tato někdejší uherská královna sedí nyní po pravici trůnu Krále králů, protože se osvědčila v malých i velkých věcech a dávala mu vytrvale najíst a napít skrze jeho nejnepatrnější.

Blahoslavená Gizela byla dcerou bavorského vévody Jindřicha II. Svárlivého. Jméno dostala po své matce Gizele Burgundské, která ji přivedla na svět v roce 985 na Asbachu, rodovém hradě bavorských vévodů, silných hráčů v evropské politice té doby.

Něco ze sebe v ní obtiskl světec, jenž se staral o její výuku a vlastně i výchovu – sv. Wolfgang z Řezna. A nejen v ní, ale také v jejím bratrovi, pozdějším velkém císaři sv. Jindřichovi II.

Jako celá řada jiných šlechtických dívek stala se předmětem sňatkové politiky svých rodičů. Ne vždy byl výsledek podobných spojení chvályhodný, v tomto případě však ano. V 10 letech byla zasnoubena s následníkem uherského trůnu Štěpánem. Jedním ze zprostředkovatelů zasnub, které o pět let později vedly ke slavné svatbě, byl i náš sv. Vojtěch, jenž se postaral o Štěpánovu výchovu a bezesporu hluboce ovlivnil jeho charakter, neboť jeho žák byl později rovněž povýšen ke slávě oltáře.

Zatímco svět si připomínal konec milénia, na hradě Scheyern slavily dva mocné rody spojení skrze dva mladé lidi ze

svého středu – Štěpána a Gizely. Zatímco svět slavil konec milénia, tito dva mladí lidé slavili začátek něčeho krásného – společného života založeného na vzájemné úctě a lásce a hlavně na úhelném kameni jménem Ježíš Kristus.

Píšeme-li o epoše staré 1000 let, musíme mít vždy na paměti, jak tehdejší Evropa vypadala, a to ani ne tak v materiálním smyslu, ale hlavně v duchovním. Na uherské zemi ještě pořádně neoschly kapky křestní vody a jen málokdo z jejich dětí přijal víru se vším všudy. Jako datum přijetí křesťanství je vnímán rok 974, přičemž nekonečnou zásluhu na přivádění pohanských Uhrů ke Kristu měli misionáři v čele se sv. Vojtěchem, jemuž se křest Uhrů přisuzuje, dále Vojtěchův druh Radla, opat Astrik a také sv. Bruno z Querfurtu, vynikající osobnost své doby. Ti všichni museli být obrnění nezvykle silným pancířem trpělivosti při opakovaném vštěpování neměnných pravd těm, kteří je naoko přijali, ve skutečnosti však na svém přesvědčení a životě pranic ne-

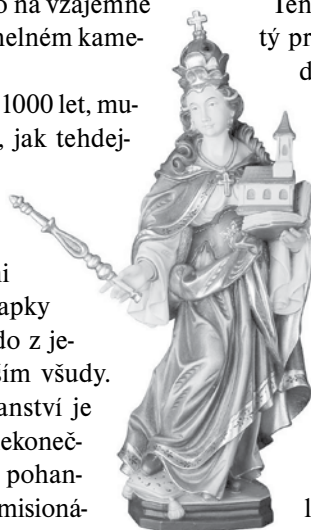
změnili. Sám vládce Gejza, Štěpánův otec, navzdory křtu přijatému v roce 974 nadále inklinoval k pohanství. A území Gejzova bratra Guyly bylo v prvních letech Štěpánova panování útočištěm pro ty, kdo ctili staré pořádky a staré bohy, než si jej Štěpán ve jménu Krista podrobil. Guyla mu pak pomohl přesvědčit druhého z nejvýznamnějších odbojných velmožů, Ajtona-Achtuma, aby také přijal křest.

Tento kratičký exkurz byl důležitý pro nástin atmosféry, která tehdy v Uhrách panovala a jejímž poznávacím znamením byla v naprosté většině polovičatost v žití křesťanských zásad, resp. při odvržení pohanského ducha. O to více pak vyniká vzor bl. Gizely i jejího manžela sv. Štěpána (od roku 1000 prvního uherského krále), kteří víru žili pravdivě. Gizela se například spolupodílela i na christianizaci země a v roce 1018 byla u otevření poutnické stezky do Svaté země, kterýžto úkon přimkl Uhry definitivně ke křesťanské Evropě, a to i po stránce obchodní a hospodářské.

Zatímco Štěpán se zaměřil na politické dění, v němž zjevně dával, pokud to bylo jen trochu možné, přednost mírumilovným prostředkům při řešení sporů (nezapomínejme, že smír s Guylou uzavíral v roce 1003, tedy pouhých osm let od takřka totálního vyvraždění Slavíkovců, což byla jedna z dobových alternativ řešení sporů), Gizela se věnovala charitativní činnosti, kterou začala organizovat ve velkém.

Bylo pro ni naprosto samozřejmé zahrnovat almužnou nespočetné houfy žebráků či nemajetných chudáků, kteří jinak vzhledem k neexistující státní politice zajištění potřebných neměli šanci přežít. Nepočítáme-li ovšem heroické úsilí Církve svaté, která se stala de facto „vynálezkyňou“ charity a která se starala o zástupy ubožáků. Těch, kteří neměli co jíst, však bylo nepočítané a nebylo v silách Církve, jež navíc neměla v čerstvě pokřtěné zemi takové pevné postavení a majetkové zázemí, všechny nasytit.

Však také Nevěstu Beránkovu zahrnovala Gizela četnými dary. Jen díky

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného.“ Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni. Byli jste kdysi jako bludné ovce, ale nyní jste se vrátili k pastýři a strážci svých duší.

Evangelium - Jan 10,1-10

Ježíš řekl: „Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otevře

a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vyvede, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však nikdy nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“ Ježíš jim pověděl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chce říci. Ježíš proto řekl znovu: „Amen, amen, pravím vám: Já jsem dveře k ovcím. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči, ale ovce je neuposlechly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mě, bude zachráněn; bude moci vcházet i vycházet a najde pastvu. Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a působil zkázu. Já jsem přišel, aby měly život a aby ho měly v hojnosti.“

ní mohlo být postaveno několik klášterů a kostelů (např. pozdější katedrála ve Veszprému, kde je uložena část jejich ostatků), z nichž se následně stávala centra duchovního života i materiální pomoci. Pochopitelně je vybavovala i po hmotné stránce, mobiliářem a paramenty, navíc životně nutnými polnostmi či vesnicemi, které pod dané kláštery spadaly a z jejichž výnosů tyto kláštery žily. To vše vydávala ze státní kasy i ze svých osobních prostředků.

Ale zpět k péči o nuzné. Povinnost pečovat o chudé sice patřila k povinnostem křesťanských panovníků, ne každý ji ovšem pojal jako službu bližním, jako povinnost konanou s láskou. Královna uherská ano. Stejně tak opravdově přijala za své bolesti života ve světle Kristovy jediné pravdy. S pokorou přijala ztrátu všech pěti dětí, z nichž čtyři si Bůh povolal již v jejich útlém věku. Pátý potomek, milovaný Imrich, velká naděje rodu i státu, jenž po svých rodičích zdědil zbožnost i dobrosrdečnost, podlehl v pouhých 23 letech (v roce 1030) zranění, které si nešťastně přivodil při lovu divočáků.

Tragická událost oba manžele přiblížila ještě více k sobě navzájem a oba společně i k Bohu. Když v roce 1038 odešel k Pánu i její drahý Štěpán, musela Gizela čelit nepřátelskému chování ze strany manželova nástupce Petra Orseola. Petr byl syn benátského dóžete a Štěpánovy sestry. Zdál se mít dobrý charakter, proto jej Štěpán při vědomí toho, že sám po sobě žádného potomka nezanechá, jmenoval, ještě když žil, svým nástupcem. Orseolo však zklamal naděje do něj vkládané. Dokonce Gizelu, kterou přísahal bránit, zbavil prostředků a uzavřel ji na odloučeném hradě.

Jeho svévolnému vládnutí učinila po třech letech přítrž uherská šlechta, která ho ze země vypudila. Nejsou žádné zmínky, že by se poté mohla Gizela po zemi svobodně pohybovat, hlavně proto, že zájemci o uprázdněný královský trůn vykazovali tendence navrátit Uhrám jejich pohanskou tvář a královně-vdově, opravdové křesťance, neměli proč ulehčovat život. Ale i kdyby ano, v roce 1045 vzala zavděk nabídkou římského krále a pozdějšího císaře Jindřicha III. Černé-

ho a vstoupila do kláštera benediktinek v Niederburgu u Pasova.

Z Gizeliny strany nešlo o nahodilou volbu – benediktinskou spiritualitou byli s manželem Štěpánem zasaženi už dávno, ne nadarmo syny sv. Benedikta (hlavně z Francie, Itálie a německých zemí) pozvali do Uher, aby půdu zarostlou hlozím pohanství a nevíry svou usilovnou misijní činností přeoralí, oseli Božím slovem a učinili z ní úrodné pole.

Později se tam stala Gizela abatyší, což nikterak neubralo na jejím ryzím charakteru – vždyť jak by mohla volba za abatyší v jednom z mnoha klášterů změnit natu-
rel té, jež byla dlouhá léta dobrou královnou mocné země?

Zemřela 7. května 1060 – v 75 letech. Dodnes můžeme v Niederburgu obdivovat originální dobový náhrobek z 11. století. V ikonografii vystupuje jako královna s korunou na hlavě, v rukou drží model kostela či růženec.

Její jméno zaznělo po více než 900 letech (roku 1975) na Svatopetrském náměstí v Římě z úst Pavla VI. během slavnostního zakončení jejího beatifikačního procesu.

O blahoslavenstvích – Blahoslavení tvůrci pokoje

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

V tomto bodě je třeba připomenout, že Pán chápe svůj pokoj jinak než ten lidský, světský, když říká: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám.“ (Jan 14,27) Je to jiný pokoj. Ten Ježíšův je jiný než ten světský.

Ptejme se: Jak dává pokoj svět? Pomysleme na válečné konflikty, které se obvykle končí dvěma způsoby: buď porážkou jedné ze stran, anebo mírovou dohodou. Nemůžeme si než přát a modlit se, aby se vždycky šlo tou druhou cestou, avšak musíme vzít v úvahu, že dějiny jsou nekonečnou řadou mírových dohod, popíraných dalšími válkami nebo metamorfózami stejných válek vedených jinými způsoby nebo na jiných místech. Také v naší době je vedena „rozkouskovaná“ válka v jiných scénářích a jinými způsoby (*Homilie na vojenském hřbitově v Redipuglii*, 13. 9. 2014; *Homilie v Sarajevu*, 6. 6. 2015; *Promluva k „Papežské rady pro výklad legislativních textů“*, 21. 2. 2020).

Musíme si připustit alespoň podezření, že v rámci globalizace, utvářené výhradně ekonomickými a finančními zájmy, je „pokoj“ pro některé „válkou“ pro druhé. A toto není Kristův pokoj!

Jak tedy „dává“ svůj pokoj Pán Ježíš? Slyšeli jsme svatého Pavla říkat, že Kristův pokoj se rodí „spojením dvou částí v jedno“ (srov. Ef 2,14), anulováním nepřátelství a smířením. A cestou k uskutečnění tohoto díla pokoje je jeho tělo. On totiž smířil všechno a vytváří pokoj svojí krví na kříži, jak říká jinde tentýž apoštol (srov. Kol 1,20).

A tady se ptám, všichni se mohou ptát: Kdo jsou tedy oni „tvůrci pokoje“? Sedmé blahoslavenství je nejvíce činné, je vysloveně činorodé. Jeho slovesné vyjádření je obdobné tomu, které je použito v prvním biblickém verši o stvoření a indikuje iniciativu a pracovitost. Láska je svojí povahou tvůrčí – láska je vždycky kreativní – a usiluje o smíření za každou cenu. Syny Božími jsou nazváni ti, kdo si osvojili

umění pokoje a uplatňují jej, vědí, že neexistuje smíření bez darování vlastního života a že pokoj je třeba hledat vždycky a jakkoli. Vždycky a jakkoli! Nezapomínejme na to. Takto se o něj usiluje. Není to autonomní dílo, výsledek vlastních schopností, nýbrž projev milosti obdržené od Krista, který je náš pokoj a učinil z nás Boží děti.

Pravý *šalom* a pravá vnitřní rovnováha pramení z Kristova pokoje, který proudí z jeho kříže a rodí nové lidstvo, ztělesněné nepřetržitou řadou vynalézavých a tvořivých světců a světic, kteří objevují stále nové způsoby lásky. Svati a svěťice vytvářejí pokoj. Tento život Božích dětí, jež skrze Kristovu krev hledají a nacházejí svoje bratry, je opravdová blaženost. Blahoslavení, kteří se ubírají touto cestou.

Ještě jednou přeji všem požehnané Velikonoce v Kristově pokoji!

Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikan
(Redakčně upraveno)

Sto růží Panny Marie pro rozjímání (27 - dokončení)

97. TO, CO BŮH VYKONAL V MARIÍ, CHCE VYKONAT I V TOBĚ

Několika krásnými črtami lze vykreslit život Panny. Biblické zdroje jsou velmi střízlivé, pokud jde o údaje a scény z jejího života, ale všechno má nesmírnou hloubku a bohatství.

Střízlivý a tichý život, avšak nekonečně hloubky. Maria je bytost, která byla pannou a vdala se za Josefa, stala se matkou – pannou z čistého Božího obdarování, aniž by do jejích plánů bylo zahrnuto nadpřirozené mateřství. Je Matkou v Betlémě za velmi zvláštní situace odstrčení stranou. Prchají jako pronásledovaná a emigrující rodina do bezbožecké země, Egypta. A vrátili se do Nazareta, kde již žili v poměrech mnohem stabilnějších. Jediná událost přerušila dlouhou jednotvárnost skrytého a tajemného života Svaté rodiny. Touto událostí byla pouť do Jeruzaléma na oslavu Velikonoc, když Ježíš dovršil dvanáct let. Ježíš vyrůstal a byl podřízen svým rodičům v tomto Nazaretu velkého ticha:

- propastné ticho ve skrytém Ježíšově životě,
- uzavřené Mariino ticho během Ježíšova veřejného života,
- ticho v utrpení, včetně přítomnosti Panny u paty kříže,
- ticho při vzkříšení.

Celé toto ticho a střízlivost ve svědectví Pisma kontrastují a jsou v disproporcii s velkým uctíváním a zbožnou oddaností, kterou lidé a nadšené masy projevují Matce Boží. Je splněno proroctví Magnificat: „Od nynějška mě budou blahoslavít všechna pokolení.“ (Lk 1,48)

Maria je vzorem toho, co chce Bůh vytvořit v tobě. Ve stručném životopise se Maria vždy projevuje s bezmeznou *poslušností a dispozicí* pro Boží slovo. V dokonalé harmonii s božskou vůlí se vždy nechala vést Duchem Svatým a v trvalém naslouchání a meditaci plně přijímala vůli Pána.

Mít Marii jako učitelku duchovního života je stejné jako být učenlivý a citlivý na Pánovo trvalé volání ke svatosti. Duch víry a služby, který Maria projevila

vůči Bohu, je pro nás cestou, kterou musíme kráčet, aby nás Bůh naplnil svými nesmírnými dobry.

98. ZBOŽNÁ ODDANOST A UCTÍVÁNÍ PANNY

Máme Marii uctívat především jako nejsvětější Matku Boží, podílenci na Kristově tajemství spásy lidí; a také proto, že ona vykonává z nebe, starostlivá a milující, úlohu a poslání být duchovní Matkou Církve a všech lidí (*Lumen gentium*, 66). Na těchto vysvětlených pravdách je založen Mariin kult.

Veřejné uctívání. Druhý vatikánský koncil konstatoval, že Mariin kult je velkým bohatstvím pro Církev, trval na tom, aby byl podpořen v celé Církvi, především v liturgii; a aby byl také podporován v nejrůznějších zvycích, které vyvěrají ze zbožnosti křesťanského lidu. A dodává také, že je třeba se vyhnout maximalismům, ale i minimalismům a všemu, co představuje skoupost k Marii, Matce Boží.

Styl uctívání a zbožné oddanosti je nám dán stejným Bohem, který povznesl *milostiplnou* darem Božího mateřství.

Posvátná liturgie po celou dobu pocítovala vnitřní potřebu uctívat Marii. Církev od prastarých časů uctívala a vzývala Matku Boží, a ona křesťanskému lidu poskytovala ochranu ve všech nebezpečích a potřebách. Církev ji také vždy viděla jako cestu a učitelku duchovního života. Proto oddanost k Marii je velkým prostředkem ke svatosti; a tak velká oddanost k Marii byla oddaností velkých svatých.

Osobní úcta. Naopak, úkony osobní zbožnosti (růženec, škapulíř a tisíc další způsobů), které se mohou měnit podle doby, míst a sklonů každého jednotlivce, mají být zvoleny tak, aby dobře odpovídaly osobní situaci, odváděly nás od hříchu a vedly nás k upřímnější lásce ke Kristu a bližnímu.

Nejlepší pocta, kterou můžeme Marii prokázat, je *napodobovat ji* v osobních dispozicích, které vidíme u ní, a v praktickování všech jejích ctností.

99. MARIA PŘIPOMÍNANÁ A MILOVANÁ V RODINĚ A V TVORSTVU

Jak mohou prostí lidé, tak často vroucně oddaní nejsvětější Panně, vyjádřit svoji oddanost v tomto synovském a trvalém setkání, které udržují s Marií?

Je důležité, abychom v rodině, v níž trávíme velkou část svého bytí, měli trvalou upomínku, která podporuje

zbožnou oddanost k Marii. Čili:

- Když se díváme do *zrcadla*, můžeme si vzpomenout, že máme jiné, čistější zrcadlo, kam se vždy můžeme podívat. Je to Maria, opravdové zrcadlo svatosti a *čisté nádhery*.

- Když se díváme na *květiny* ve váze v našem domově, vzpomeňme si na nejrůznější květy Mariiných ctností a pokusme se ji napodobit a tyto ctnosti získat.

me si na nejrůznější květy Mariiných ctností a pokusme se ji napodobit a tyto ctnosti získat.

- Když otevíráme *dveře našeho domova*, vzpomeňme si, že Maria je *dveřmi do nebe* (v přeneseném slova smyslu), ona vždy, plná milosrdenství, přijímá všechny své hříšné děti. A když se díváme na její příklad, chceme také být dveřmi vždy otevřenými, abychom velkoryse přivítali svého bližního.
- Když se cítíme bezpečně a v naprostém klidu, který nám dává svoboda pobytu *doma*, pomysleme na Marii, která je *zlatým domem*, kde bychom se měli cítit bezpečně a chráněni pod milující Mariinou ochranou.

Celé tvorstvo je plné vzpomínek na Marii. Ona je jako ranní hvězda, která nám oznamuje nový den spásy a osvětluje tvrdost a temnotu života.

Maria, žena oděná sluncem a obklopená hvězdami, je jako jitřenka a průvodkyně lidí, kteří plují v rozbourřeném moři tohoto světa.

Maria je nazývána *Královnou tvorstva*, naznačujíc tak výjimečnost a milující moc, kterou vykonává na všech tvorech.

Kromě toho můžeme pozorovat celou zemi, plnou poustev a proslulých svatyní zasvěcených Marii; a kostelů, katedrál a muzeí plných zpodobení Panny

Marie. A kdyby toho bylo málo, miliony žen nám připomínají svým jménem Mariin život a tajemství.

Je totiž mnoho věcí z našeho domova a celého tvorstva *připomínkami*, které v nás neustále vzbuzují nejvroucnější zbožné city něžné oddanosti Marii.

100. PODĚKOVÁNÍ BOHU ZA PANNU

Jestliže tomu, kdo nám daroval život, dlužíme obrovské poděkování, mnohem více jsme zavázáni Marii, která nám darovala Ježíše, požehnaný plod svého lůna a věčný život lidí.

Proto, ačkoli jsme ubozí a jako žebráci, měli bychom být mnohem horoucnější v touze být bohatými vděčností.

Kéž by naše existence, žitá jako poděkování, byla jako „nový chvalo zpěv“ před Pánem a jeho přeslaskou Matkou!

Zatím bych chtěl vypívat své díkůvzdání a promlouvat verši svého dobrého přítele a velkého básníka Rafaela Matesanze⁽¹⁾:

Poděkování Bohu za Pannu

*Děkuj, Pane, že Nazaretská Panna
je tvojí Matkou a mojí Matkou současně.
Tobě své tělo poskytla důvěrně;
a mně svou mízu lilie dala.*

*Tys ji milostí zahrnul plně.
Ona ti dala celé své bytí.
Já nic nemohu dát jí:
jen nazvat ji Matkou krásy nesmírné.*

*Děkuj, Pane,
žeš mi dal radost z poznání,
že tvá Matka je Matkou mojí
a i mě jako své vlastní dítě opatruje.*

*Děkuj, Pane,
tvému rozměru mateřskému
se říká Panna něžného pohledu
a ona je útočištěm lásky hřejivé.*

*Zdroj: Clemente Arranz Enjuto:
Cien rostros de María para la
contemplación. San Pablo,
Madrid 1998.*

Přeložila -hk- (Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Španělský kněz a básník, narozený v roce 1933. [pozn. překl.]

Chlumek - kostelem korunovaný vrch

Žalu nebo starostem, všedním i velkým, se vyhne málokdo. Při takovýchto chvílích je pak nutné myslet na Pannu Marii a na jedno z jejích nejhezčích a nejpravdivějších přívěsků: Pomocnice. Pokud zapomeneme, že právě ona nás může vyvést i z největší tmy, starostí se nezbavíme nikdy. Naštěstí je kolem nás spousta míst, která nám tuto její „rolí“ připomínají. Například v městečku Luže a na tamním vrchu Chlumek.

Luže

Za Pannou Marií Pomocnou na Chlumku musí poutník nasměrovat kroky do východních Čech. V okrese Chrudim, asi 15 kilometrů od tohoto města, leží Luže. Městečko pro zhruba 2 600 obyvatel se pyšní statusem městské památkové zóny. Místopisně leží na místě, kde Českomoravská vysočina přechází do roviny.

Kdy samotné město vzniklo, se patrně nikdy nedozvíme. Pouze se opíráme o spis z roku 1141, kde se nachází nejstarší dochovaná zmínka. Jako další rok si uveďme 1300. Tehdy zde byl dostavěn hrad Košumberk. Na konci 18. století se z něho sice stala zřícenina, bohatou historií mu ale nikdo nevymaže.

Ve vlastnictví, stejně jako celé košumberské panství (zahrnující i Luže), je od roku 1372 měl slavný rod Slavatů. Z jeho členů je pak pro poutní místo důležitý baron Jindřich Vilém, který se v pokročilém věku oženil s Marií Maxmiliánou Evou Terezií ze Žďáru, pozdější zakladatelkou poutního místa.

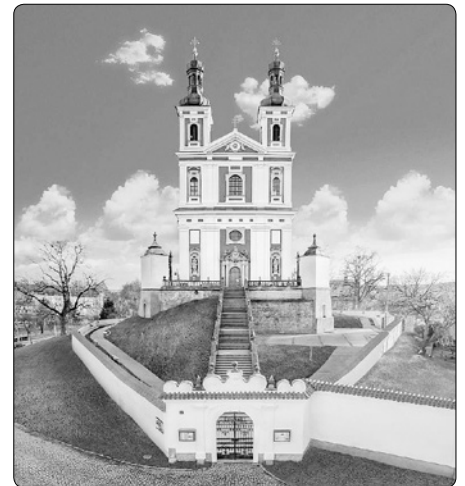
Zakladatelka

Budeme-li pátrat po historii poutního místa z jakéhokoliv pohledu, pokaždé v ní najdeme jméno hraběnky Marie Maxmiliány. Její život je pozoruhodný, stejně jako rod, ze kterého pocházela. Například jejím dědečkem byl Jaroslav Bořita z Martinic, v roce 1618 druhý defenestrováný královský místodržící.

Na silný vztah ke křesťanství měli nemalý vliv zbožná matka Alžběta z Martinic a otec Florian Jetřich hrabě ze Žďáru. Ten nedaleko Prahy, v obci Červený Kostelec, založil poutní místo Hájek, kde se nachází slavná soška Madony Loretánské. A hraběncin bratr František Adam

Eusebius k němu nechal přistavět fran-tiškanský klášter.

Marie Maxmiliána byla spjata především s řádem jezuitů. Z jejich řad pocházel i její osobní zpovědník P. Jiří Harman. Po jeho odvolání zpět do Rakouska byl nahrazen P. Mikulášem Kozlem, se kterým na její panství přišel P. Jan Křížulka.

Chlumek - kostelem korunovaný vrch

A právě to je uváděno za začátek působení Tovaryšstva Ježíšova na Košumberku, které se mělo starat o nově vzniklou kapli na Chlumku. V té době byla hraběnka podruhé vdaná. Jindřich Vilém Slavata zemřel v roce 1654. Marie Maxmiliána přežila také své tři děti, přičemž jen její dcera se dožila dospělosti.

Panna Maria Pasovská

Tehdy se psala druhá polovina 17. století. V době pobělohorské nešel přehlédnout rozmach katolické víry. Díky velkému zájmu o poutě vznikla na celém území naší země řada poutních míst, což šlo ruku v ruce s tehdy ještě mladým uměleckým stylem zvaným baroko.

Nebyl to ovšem ani vztah k jezuitům, ani všeobecný zájem o poutní místa, co

vedlo k první církevní stavbě na Chlumku, ačkoliv takové důvody by jistě stačily. Za nejdůležitější impuls se považuje Panna Maria Pomocná neboli Pasovská, respektive její zpodobnění.

To našlo svoji předlohu ve slavném díle Lucase Cranacha staršího z roku 1537, s nímž bylo dokonce dotýkáno. Hraběnka Marie Maxmiliána obraz získala od své rodiny. Namalovat jej nechal Florián Jetřich, a ještě než našel místo v kapli košumberského hradu, měl ho ve vlastnictví František Eusebius.

O zhlédnutí milostného obrazu byl velký zájem a přicházely k němu zástupy poutníků. A právě proto se Marie Maxmiliána rozhodla zpřístupnit jej a vystavět pro něj kapli.

Již v roce 1664 vznikla žádost o povolení stavby na Chlumku. Podal ji František Kryštof Hýzrle, hraběncin druhý manžel, se kterým však byla velmi nešťastná (dokonce ji chtěl nechat otrávit). Se samotnými pracemi se začalo o tři roky později.

Samostatnou kapitolou pak zůstává, proč zrovna vrch Chlumek. Jako odpověď nám může posloužit pověst spojená s rodem prvního manžela Marie Maxmiliány – Jindřicha Viléma Slavaty.

Ještě než byl vystavěn hrad Košumberk, měl být situován právě na Chlumek. Ovšem traduje se, že nebeské síly zařídily, aby se materiál na stavbu přes noc přesunul na protější vrch, proto, že Chlumek, od té doby považovaný za nebesy vyvolený, neměl sloužit světským účelům.

Kaple a rezidence

Ať už tomu bylo jakkoliv, práce na kapli začaly roku 1667. První ze základních kamenů byl položen a posvěcen 5. srpna 1668. Pocházel od pražského arcibiskupa Matouše Ferdinanda Sobka z Bilenberka a byl na místo dopraven z hradu Košumberk.

Kaple svoji podobu našla v Bavorsku, ve městě Altötting, kde se nachází významné poutní místo. Na Chlumku byla zároveň doplněna o obdélníkovou terasu se čtyřmi kaplemi v rozích. Ty spojovala křídla ambitů, zahrnující další čtyři kaple.

Samotná ústřední svatyně našla patronku v blahoslavené Panně Marii. O její podobě se toho moc neví, můžeme ji jen

odhadovat podle podoby zmíněného vzorového Altöttingu.

Kapličkou ale práce nekončily. Jak bylo řečeno, počítalo se s tím, že zde budou působit jezuité. Jejich vliv na košumberském panství byl značný a 2. května 1678 hraběnka Marie Maxmiliána směřovala arcibiskupovi žádost o dovození zřídit pro ně na Chlumku rezidenci.

P. Matěj Tanner, jezuitský provinciál, položil a posvětil její základní kámen. A 9. července 1683, necelý rok po dostavění, zde našli domov superior Vojtěch Had, Šimon Hampl a Václav Žourek. Ti do té doby obývali hrad Košumberk.

Zároveň jim byla svěřena veškerá péče o poutní místo, pro což byli hraběnkou také zajištěni finančně.

Kostel

Hraběnka Marie Maxmiliána zemřela 17. října 1690. Ještě před svou smrtí si uvědomila, že kaple pro velké množství přichozích nedostačuje, a jako jakýsi testament života (plného křesťanského dobrodiní) dala podnět ke stavbě většího chrámu.

Kaple proto byla zbourána, přičemž obraz Panny Marie našel prozatímní místo v rezidenci, respektive v rezidenční kapli sv. Jana Křtitele. To všechno nese letopočet 1689, práce na stavbě začaly o rok později.

Při stavbě se vycházelo z návrhů Itala Bernarda Minelliho z Hořic, jeho roli

Interiér opraveného kostela

hlavního stavitele ale v roce 1691 převzal Pavel Ignác Bayer. K této výměně mělo dojít proto, že Minelliho práce vykazovaly chyby a nový stavitel je měl odstranit a stavbu zdárně dokončit. Není také bez zajímavosti, že v počátcích stavby zde jako polír pracoval slavný představitel baroka, architekt Giovanni Battista Alliprandi.

Velké problémy se týkaly financování, zejména po smrti Marie Maxmiliány. Práce zpomalil také požár městečka Luže. Celkově tak trvaly do roku 1708, počítáme-li ještě vnitřní výzdobu. Nicméně slavný obraz byl do kostela přenesen již roku 1696, kdy ho také posvětil již zmíněný superior Vojtěch Had.

Šlo o jednu z nejvýznamnějších událostí v dějinách poutního místa. Sešel se k ní početný zástup lidí, včetně duchovenstva a měšťanstva. Ozdobený obraz Panny Marie Pasovské halilo liliové roucho. Průvodu přenášejícímu jej do kostela vévodili studenti, následováni měšťany nesoucími prapory. Nechyběli ani lidé z nižších stavů nebo ministranti a družičky. Obraz Panny Marie nesla šlechta.

Zázraky

Kostel Panny Marie Pomocné byl vysvěcen roku 1713, a to královéhradeckým biskupem Janem Adamem Vratislavem z Mitrovic.

Nicméně první procesí sem se konalo již 8. prosince 1693, na svátek Neposkvrněného početí Panny Marie. Tehdy se započala každoroční tradice poutí, zahrnujících stále stoupající počet účastníků. Například za celý rok 1753 jich mělo přijít na 54 000.

Nemalý podíl na tom měly zázraky, které se v souvislosti s tímto místem a obrazem Panny Marie Pasovské měly odehrát. Dílo získalo status zázračnosti už tím, že bylo dotýkáno se svou předlohou od Lucase Cranacha staršího, ovšem skutečnost Božeho působení později několikrát potvrdilo.

Například je uváděno jméno Vojtěcha Dražického. Ten měl jednomu ze svých přátel způsobit vážné zranění. S pocitem viny vykonal pouť do Kutné Hory, kde se dostal ke knize a v ní uviděl zmínku o Chlumku a o dobrodiních, která se zde odehrála. V kutnohorském chrámu sv. Barbory tak učinil slib, že uzdraví-li se jeho přítel, vykoná do Luže pouť. Údajně ještě ten den se zraněný vyléčil.

Výčet zázraků se rozšířil také roku 1878. Tehdy blesk zapálil věž nad oltářem. Oheň se měl šířit a lidé z kostela začali vynášet cennosti, včetně obrazu Panny Marie. Svědectví několika přítomných uvádí, že když bylo dílo vynášeno, ozval se odkudsi líbezný zpěv.

Kulturní památka

U této události nicméně už nefigurovali jezuité. Roku 1773 byl rád zrušen a ani po obnovení v roce 1814 se na Chlumeck nevrátil.

Přenesme se ale do novodobější historie. Jako na dalších poutních místech, během druhé světové války i zde byly zakázány poutě. Uvádí se, že i přesto se tu konaly alespoň poutě katolické mládeže. Naplno si absenci povolených procesí místo vynahrádilo hned po válce. Dne 3. července 1945 sem zamířilo na 20 000 příchozích.

Jenže radost trvala chvíli a pouť z roku 1947 se pak považuje za poslední, než moc převzali komunisté, kteří další opět zakázali.

Ještě mladší dějiny se vážou především k rozsáhlým opravám. V roce 2009 začala jejich první část, zahrnující rekonstrukci hlavního oltáře, obrazů, varhan i výmalbu kostela. Další fáze zase pamatovaly na lavice, boční kaple, sakristii, schodiště nebo dlažbu. To všechno přispělo k tomu, že kostel od roku 2018 patří mezi národní kulturní památky.

V rámci oprav vznikl také jeden unikát. Nedaleko poutního místa se nachází Hamzova léčebna s pohybově nemocnými pacienty. A právě pro ně, stejně jako pro ostatní imobilní návštěvníky, byl v jedné z rohových kaplí vybudován výtah.

Na poutním místě

Vystoupat na vrch Chlumeck není náročné ani pro ostatní poutníky, leží ve výšce zhruba 350 metrů nad mořem. I tak ční nad městečkem jako jeho nepřehlédnutelná dominanta. K poutnímu chrámu nás dovede růžencové schodiště po 64 schodech (původně 63, až při budování bezbariérového přístupu jeden schod přibyl). Taková schodiště jsou na místě dvě, to druhé vede k jezuitské rezidenci.

Jak bylo řečeno, chrám obklopuje terasový ambít, zahrnující celkem osm kaplí. V těch rohových se nachází fresky patrně z roku 1750, které se tematicky věnu-

Unikátní zlacené varhany z roku 1714

ji životu Panny Marie. Tentýž motiv mají barokní fresky v čelech výklenků dalších čtyř drobnějších kapliček na terase.

Interiér poutního kostela je právem označován za skvost. Převažují barvy bílá a zlatá. Centrum kostela tvoří mariánská zděná kaple kruhového půdorysu. Pravidelně vznikla v režii jezuitů a v realizaci P. I. Bayera.

Za portálem této kaple (jako kdyby tvořila jeho přístřešek) se nachází hlavní oltář, pravděpodobně dokončený roku 1702. Ten stále zahrnuje slavný obraz Panny Marie Pomocné, který podpírají dvě andělé. Pozoruhodné je i sousoší Zvěstování umístěné nad zastřešením kaple. Vidíme zde sochy v nadživotní velikosti – Pannu Marii a archanděla Gabriela.

J. F. Pacák a J. J. Heinsch

Autorem těchto soch je další z osobností poutního místa, Jiří František Pacák. Toto jméno je třeba si pamatovat, neboť jeho rukou v mezidobí 1706–1707 vznikla i bohatě zdobená kazatelna, zahr-

Luže je jedním z nejnavštěvovanějších míst královéhradecké diecéze

nující sochy čtyř evangelistů a zastřešená výjevem Proměnění Páně na hoře Tábor.

Zmínit je potřeba také jméno Jana Jiřího Heinsche, který je autorem většiny obrazů v chrámu. Jeho tvorba se objevuje především na oltářích bočních kaplí, kterých je celkem šest.

Evangelijní strana sestává z oltáře sv. Anny s umělcovým obrazem, kde tato světice vyučuje Pannu Marii. Malíř pak v další kapli namaloval výjev se sv. Ignácem z Loyoly a v poslední kapli při této straně sv. Barboru.

Z jeho dílny pochází i oltářní obrazy z kaplí protějších. Vypodobnil zde sv. Jana Nepomuckého, sv. Františka Xaverského a sv. Apolenu.

V kostele se také nachází unikátní varhany z roku 1714. Zhotovil je chrudimský varhanář Jan Jiří Herman. Varhanní skříň je zlacená a má akantové zdobení.

Třešňová, Okurková, Švestková

Bude-li poutník chtít vyrazit na Chlumeck v Luži v rámci hlavní poutě, má k tomu čtyři příležitosti. Poutní sezona začíná první červencovou nedělí a vzhledem k tomuto období se nazývá Třešňová.

Pojmenování odpovídající datu konání nesou i ostatní slavnosti. Srpnový významný svátek Nanebevzetí Panny Marie se zde vede v patrnosti jako pouť Okurková. A na čas švestek odkazuje poutní slavnost pořádaná první nedělí po 8. září.

Stejný měsíc láká k oficiální pouti na vrch Chlumeck ještě jednou. Dne 28. září se zde koná tradiční svatováclavská mše.

Starosti a těžkosti

Nicméně i v jiné dny sem můžeme nasměrovat své kroky a přesvědčit se, proč je Luže jedním z nejnavštěvovanějších míst královéhradecké diecéze. Vždyť její význam (a koneckonců i dalších poutních míst a církevních památek) zde vystihl jeden z potomků sochaře J. F. Pacáka.

Se zážitkem z návštěvy prof. Pacáka se v jednom z nedávných rozhovorů svěřil současný kněz na Chlumku P. Josef Hubálek. Vzpomínal, jak mu bylo v restaurovaném chrámu řečeno, že naši předci „se snažili člověka oslovit krásou“. A také, že když dříve udření lidé přišli do chrámu, to, co viděli, je pozvedlo ze všech starostí a těžkostí, prožívaných v každodenním životě.

„Jak dobrý je Bůh! A jak nešťastní jsou ti, kteří to nevědí!“

Alfons Maria de Ratisbonne (1814–1884)

„Moje rodina je opravdu známá, protože je bohatá a dobročinná. V obou směrech zaujímá v Alsasku už odedávna výsadní postavení.“ Alfons, narozený v roce 1814, byl nejmladším z deseti dětí. Hlava rodiny, Auguste Ratisbonne, patřil k té generaci Židů, kteří se starali jenom o pozemské požitky. I když byl předsedou rady starších, byl k vidění v synagoze jenom zřídka. Děti sice nebyly vychovány v židovské víře, ale přece jenom v židovské tradici. Alfons ztratil svoji matku už ve čtyřech letech.

V roce 1825 přišel Alfons na vyšší školu do Štrasburku. „V té době musela moje rodina zvládnout tvrdý úder. Můj o dva náct let starší bratr Théodore se stal křesťanem a brzy potom – navzdory všem prosbám – také knězem. Vykonával svůj úřad v našem městě na očích rodiny. Jeho chování jsem pokládal za pobuřující, nenáviděl jsem jak jeho oblečení, tak také celou jeho bytost...“ Rok poté, co jeho otec zemřel, složil Alfons v roce 1831 úspěšně maturitu.

Bezdětný strýc se stal jeho druhým otcem. „Tento ve finančním světě dobře známý strýc mě chtěl připoutat k bance, kterou vedl. Studoval jsem v Paříži práva a potom jsem se k němu vrátil zpátky. Dal mi veškerou svobodu. Myslel jsem si, že jsem na světě, abych si jej užíval... Na papíře jsem byl sice Žid, ale nevěřil jsem v Boha.“

V roce 1841 dosáhl Alfons 27 let. Rodina se rozhodla, zcela podle svých zvyklostí, že ho ožení s jednou z jeho neteří. Oslavil svoje zasnuby v Nizze, ale v jeho duši následně zůstala určitá prázdnota. „V odmítání veškeré víry jsem byl zajedno se všemi svými přáteli. Ale pohled mojí nevěsty probudil ve mně něco, co mi dávalo věřit v nesmrtelnost duše. Ještě více – začal jsem se instinktivně modlit k Bohu. Děkoval jsem mu za své štěstí, ale přece jsem nebyl šťastný.“ Protože vyvolené děvče mělo teprve 16 let, byla svatba odložena. Alfons se vydal na cestu do Orientu.

Dne 8. ledna potkal na ulici v Římě svého bývalého spolužáka. Ten Alfonse pozval na večeři a potkal se tam se svým starším bratrem, Théodorem de Bussièrre, který konvertoval od protestantismu ke katolictví. „To už stačilo, aby probudil ve mně hluboké antipatie. Ale protože Théodore se proslavil svými cestopisy z Orientu, řekl jsem mu, že bych ho rád navštívil.“

I když mu jeho návštěva u Théodora připadala jako „obtěžná povinnost“, vyhledal ho. O této návštěvě později Théodor vyprávěl: „Oslovil jsem ho otázkou na jeho toulky po Římě. Vyprávěl o svých dojmech... O ghettu, v němž zase vzplála jeho nenávisť vůči katolictví. Pokoušel jsem se mu domluvit, ale on odpověděl, že se jako Žid narodil a jako Žid zemře... Pak mě napadla velmi neobvyklá myšlenka: »Když jste si vnitřně tak jistý, slibte mi, že to, co vám teď dám, budete nosit u sebe.« – »Copak?« – »Tuto medaili.« A podal jsem mu Zázračnou medailku... On ucukl. »Ale podle vašeho názoru by vám to mělo být docela lhostejné a udělal byste mi tím radost.« – »Když je to jen tak,« zvolal se silným smíchem. »Chtěl bych vám alespoň dokázat, že Židy neprávem obviňují ze zatvřelosti.«

Měl jsem před sebou ještě něco velice obtížného: přemluvit ho, aby z paměti říkal modlitbu svatého Bernarda, která začíná slovy: »Rozpomeň se, nejdobrotivější Panno Maria...« To bylo na něho příliš moc. Ale nějaký vnitřní hlas mě pobízel, abych pokračoval dále... Vtiskl jsem mu modlitbu do ruky a prosil ho, aby ji alespoň přijal a byl tak hodný, že pro mě udělá jeden opis, protože nemám další výtisk. Ironicky odpověděl: »Dobrá, opišou to, vy dostanete moji kopii a já si vezmu váš výtisk!« Když jsme se vrátili do hotelu, začal Alfons modlitbu opisovat...“

Dne 20. ledna vstoupil Alfons do jedné kavárny na Piazza di Spagna a potkal tam dva Alsasany. „Když jsem z kavárny vycházel, uviděl jsem pana de Bussièrre, který mě pozval do svého kočáru. S radostí jsem přijal jeho nabídku. Prosil mě, abych

zastavil na pár minut u Sant'Andrea delle Fratte, a navrhl mi, abych počkal ve voze. Raději jsem vystoupil s ním, abych si prohlédl kostel... Kostel Sant'Andrea je malý, nuzný a opuštěný... Nechal jsem svůj pohled bloudit kolem, aniž bych myslel na něco zvláštního. Vzpomínám si jenom na černého psa, který skákal okolo mých nohou. Brzy jsem neviděl nic. A pak náhle jsem něco uviděl!!!... Jak bych to popsal? Ne, lidská řeč se nemůže pokusit popsat nepopsatelné... Ležel jsem tady, rozložen na zemi, zaplaven slzami, moje srdce bylo bez sebe.“

„V kostele,“ řekl de Bussièrre, „jsem uviděl Ratisbonneho klečícího ve velice zbožné poloze před kaplí sv. Michaela a sv. Rafaela. Přistoupil jsem k němu a víckrát jím zatřásl, ale on ani nezpazoval, že jsem tam byl. Konečně obrátil ke mně svůj od slz mokrá obličej, sepal ruce a řekl: »Oh, co se tento pán za mne modlí!« Myslel toho zemřelého, kterému jsem předtím o tři dny dříve svěřil svoji srdeční záležitost a který mi odpověděl: »Když se pomodlí jednou Memorare, pak jste ho získal a mnoho jiných s ním.« – »Kam byste chtěl teď?« ptal jsem se Alfonse. »Kam chcete. Potom, co jsem uviděl, poslechnu... Jsem tak šťastný! Jaká plnost milosti a štěstí pro mne! Jak dobrý je Bůh! A jak nešťastní jsou ti, kteří to nevědí!« Pokryl polibky a slzami Zázračnou medailku, kterou měl u sebe. Potom mě vzal do náručí a řekl se zářícím obličejem: »Zaveďte mě k nějakému zpovědníkovi. Kdy mohu přijmout křest, bez kterého už déle nemohu žít?«

Duše konvertity byla naplněna horoucí touhou po křtu, chtěl být zbaven skvrny dědičného hříchu. Někteří radili k vyčkání. „Ale proč?“ odpovídal jim. „Židé, kteří chtěli následovat apoštoly, byli křtěni na místě.“

Jeho rodina se pokoušela zabránit křtu. „Je to ohavná věc, zapřít víru svých předků!“ – „Ach!“ odpovídal Alfons. „Já neodmítám víru Abraháma a Mojžíše, neodmítám proctví Izaiáše a Malachiáše,

neodmítám ani Davida a Šalomouna... Ale odmítám Jidáše.“

Koncem 19. století zveřejnili dva původně židovští, potom obrácení a na kněze vysvěcení bratři, Augustin a Josef Lémanovi, výsledky svých důkladných výzkumů Písma svatého: „Stane-li se nějaký Žid katolíkem, nemění své náboženství. Je to náboženský člověk par excellence, kterému se dostane dokonalosti... Nový zákon je jenom vyplněním a zdokonalením Starého zákona. U obou je zákonodárcem stejný Bůh, u obou je Ježíš Kristus středobodem a cílem Zákona.“

Zpráva o zázraku obrácení se tehdy rozšířila až do protestantských zemí

a vedla ke znovuoživení mariánské úcty a k četným obrácením. Dne 14. června vstoupil Alfons do noviciátu jezuitů v Toulouse a byl 10 let členem jezuitského řádu.

V mezidobí přišel jeho bratr, abbé Théodore, na to, jak uskutečnit svoje vroucí přání: „Běžte ke ztraceným ovcím domu Izraelova.“ Založil v Jeruzalémě nejprve katechumenát pro židovské děti, potom Sionské sestry a nakonec Bratry Naší milé Paní ze Sionu. Alfons Maria se účastnil na jeho dílech a podporoval je podle svých sil, pokud to dovozoval jeho slib poslušnosti. Brzy pomýšlel na to, že opustí jezuitský řád a připojí se ke světu bratřů. V prosinci 1852 byl zproštěn

svých časných slibů a připojil se k sionským bratřím.

Oba bratři chtěli být vyloučeni... k dobru svých bratří, z jejichž rodu pocházel Kristus.

Théodore zemřel 7. ledna 1884 v Paříži, Alfons Maria 6. května 1884 v Jeruzalémě. Jeho poslední slova – „Bůh je mým svědkem, že jsem obětoval svůj život za spásu Izraele“ – se odvozovala od slov svatého Pavla: přání mého srdce a moje snažné prosby k Bohu jsou za vás a vaši spásu.

Z VISION 2000 - 6/2014 přeložil -mp- (Redakčně upraveno)

Starý procesní kříž z florentského předměstí je dílem Donatella

Nečekaného objevu se dočkali farníci kostela Sant'Angelo ve florentské čtvrti Legnaia. Ukázalo se totiž, že kříž, který jejich předkové po staletí nosili v procesí ulicemi a vzývali v časech epidemii, je dílem Donatella (1386–1466), jednoho z otců italské renesance. Navzdory zářné atribuci zůstane ve farnosti.

Restaurování zahájené na konci roku 2014 potvrdilo intuici historika umění Gianluca Amata. Tento mladý badatel věnoval renesanční skulptuře svou doktorskou práci (na Neapolské univerzitě „Federico II“) a na základě porovnání materiálů a technických postupů došel k závěru, že máme před sebou Donatellovu pozdní práci.

Křesťanský kříž, datovaný do první poloviny 15. století, nedosahuje životní velikosti (89 cm vysoký, rozpětí paží 82,5 cm) a váží pouhé tři a jednu třetinu kilogramu (necelých 3,300 kg pouze korpus, kříž není původní). Volba velmi lehkého topolového dřeva, ale také technika nechávající vnitřní části duté, potvrzují určení kříže, maximálně vylehčeného, aby mohl být nošen v procesí.

„Kříž byl mimo farnost osm let. Obávali jsme se, že vzhledem ke zjištění hod-

noty tohoto díla skončí jako muzejní exponát. Velice nás potěšilo, že se vrátil do našeho společenství,“ konstatuje otec Giancarlo Laforti, farář od Sant'Angelo a Legnaia. Kříž se skutečně letos v břez-

nu vrátil na své původní místo v Oratoři Tovaryšstva sv. Augustina. Jeho liturgické určení bude zachováno.

„Kříž byl nošen v procesí ve chvílích pohrom a epidemii, při morových ranách v 17. století. Byl uctíván v postní době a spolu s Madonou na jedné z křížovatek naší čtvrti a relikvií sv. Aurelia uchovávané v Legnii je pro nás důležitým středobodem ve chvílích zkoušek,“ dodává otec Laforti.

Po umělecké stránce se Donatello v Ukřížování z Legnaie vzdaluje předchozím monumentálním křížům ze Santa Croce ve Florencii i dalším dvěma – dřevěnému z kostela servitů a bronzovému z padovské baziliky sv. Antonína. Naopak se nápadně blíží Holofernovi z medicejského sousoší Judity v Liliovém sále florentského Palazzo Vecchio, vysvětluje Gianluca Amato.

Restaurační práce provedla Silvia Bensi pod vedením Anny Bisceglie z Památkového úřadu ve Florencii. Restaurátorka odstranila pět vrstev starých nátě-

rů, jimiž byl uctíváný kříž „vylepšován“ během staletí. Precizní práce odhalila plastické kvality Donatellova díla, vždy a výlučně určeného k devočním účelům. Digitální radiografický průzkum navíc poskytl vzácné informace o umělcově postupu a potvrdil vynikající stav topolového dřeva.

Slavnostní inaugurace zrestaurovaného díla za přítomnosti florentského arcibiskupa Giuseppeho Betorihho byla původně plánována na 6. března. Zdravotní krize vyhlášená v souvislosti s koronavirovou epidemií ve dnech těsně předcházejících však odsunula slavnost naneurčito.

„Ve chvíli obav z šíření koronaviru připomíná tento kříž všem lidem důležitost modlitby v okamžicích zkoušky. Ačkoli nebylo možné vynést kříž do ulic v procesí, rozdali jsme všem farníkům obrázky tohoto díla, doprovázené modlitbou papeže Františka pro tuto těžkou chvíli, již prožíváme,“ dodává farář od Sant'Angelo, otec Lanforti. Jak podotýká, věřící spontánně pochopili návrat Ukřížovaného do své čtvrti jako znamení Boží Prozřetelnosti ve chvíli současné epidemie. Obec totiž spojuje s přítomností tohoto kříže zvláštní ochranu v časech pohrom, od morových ran až po záchranu před povodní v roce 1966.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html, 14. 4. 2020

Nejkrásnější květ ráje (1)

Úvod

Bylo to při příležitosti 50. výročí vyhlášení dogmatu o Neposkvrněném početí, kdy se u mne poprvé objevila myšlenka napsat knihu o loretánské litanii.

K této litanii má Církev úctu již po mnoho staletí: denně se jí modlí miliony věřících a stala se také součástí některých veřejných pobožností. Proto jsme tedy došli k závěru, že je žádoucí podívat se zblízka na její věroučný význam a ovoce této studie vynést na světlo k poučení křesťanského lidu.

Zatímco ostatní při této příležitosti přinášeli Panně Marii důkladné a odborné spisy, zdálo se, že tato milující Matka by přesto také přijala i toto dílo, které je projevem nesmírné lásky a vděčnosti, jakkoliv je nedokonalé.

Povzbuzeni touto nadějí jsme tedy začali pracovat na tomto úkolu a současně jsme byli překvapeni, jak je to snadné, s použitím jednoduchých pravidel sledovat v těchto invokacích všechna tajemství ze života blahoslavené Panny Marie: její přednosti, vznešenosti i bolesti. Při modlitbě litanie věřící prochází, možná nevědomky, celým obsahem mariánské teologie.

Jak každý ví, Panna Maria zaujímá jedinečné místo v ekonomii spásy. Její božské mateřství bylo povýšeno nad všechna stvoření, dokonce i nad anděly: je ztělesněním Božího díla a skrze Vtělení Slova je určitým způsobem spojena s Nejsvětější Trojicí poutem svého mateřství. Dle našeho pohledu je plnost těchto předností a nesmírné krásy shrnuta v loretánské litanii, která je chvalozpěvem křesťanského lidu a vyjádřením lásky k Panně Marii.

Je také zbožný zvyk uctívat Pannu Marii zvláště v měsíci květnu. Na mnoha místech je chvályhodný zvyk promlouvat na pokračování v kázáních o blahoslavené Panně Marii, která rozjímají nad výsadami a tajemstvími jejího pozemského života. A přestože je jednoduché mluvit o Panně Marii, není již stejně snadné takto konat příhodným způsobem. Je potřeba znát důkladně katolickou víru, protože v Panně Marii můžeme najít všechny dokonalosti veškerého stvoření: můžeme vlastně říci,

že v mariánské teologii leží ukryt celý poklad křesťanské víry a morálky.

Sluší se tedy poskytnout co nejvěrnější a přesná pojednání, která se týkají Matky Boží. Pokud se tedy Církev žárlivě stará o úctu k Panně Marii, a jestliže je jméno přečistě Panny na rtech všech věřících a jsou zbudovány svatostánky po celé zemi, jinými slovy, pokud je Panna Maria ta žena ve Zjevení Janově „oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy“ (Zj 12,1) – není pak příhodné, abychom usilovali co nejvíce poznat a znát ji takovou, jaká je? Při poznávání Panny Marie poznáváme Pána Ježíše, rozjímáme o Nejsvětější Trojici, o milostech, svátostech i posledních věcech, protože ve všech Božích dílech Panna Maria zaujímá své určené místo: „Hospodin mě stvořil jako prvotinu svého díla, dříve nežli svá díla nejdávnější.“ (Př 8,22)

Tedy po zvážení, že každý bod křesťanské nauky je jistým způsobem obsažen v Panně Marii a že jedním z nejúčinnějších prostředků, jak zvelebit křesťanský život, je předložit věřícím příklad Matky Boží, jsme napsali tuto knihu, která se opírá o invokace z loretánské litanie. Čtenáři je v ní krátce představena celá mariánská teologie spolu se základními články víry a morálních povinností.

V tomto duchu jsme považovali za rozumné procházet život Panny Marie v logickém sledu událostí a každému tématu přiřadit onu invokaci, která se k ní nejvíce hodí. Přestože je několik těchto invokací vlastně vyjádřením stejné myšlenky⁽¹⁾, cítili jsme povinnost, abychom se nevěnovali jednomu tématu dvakrát, přiřadit některé z nich k tématu, které na první pohled k invokaci nepatří, ve skutečnosti se však dané téma a invokace tematicky nerozcházejí.

K běžně užívaným invokacím jsme přiřadili také tu, která je užívána v řádu servitů, služebníků Panny Marie: *Regina Servorum tuorum – Královno tvých služebníků*. Invokace, která nám umožnila promluvit o královské důstojnosti, jež náleží každému křesťanovi, který zbožně slouží slavné Matce Boží.

Co se týká uspořádání této malé knížky, můžeme říci, že bylo k sobě přiřazeno pod názvy jednotlivých invokací všechno to, co-

koliv patří k Přesvaté Panně ve vztahu ke článkům víry a učení křesťanské morálky.

Prostými křesťany by byla málo oceněna snaha, pokud bychom se věnovali velmi detailně celé teologii, která je sama o sobě velmi užitečná v příhodnějším místě i čase. Snažili jsme se proto utkat jako krásný věnec z Mariina života jen to, co je nejkrásnější a zároveň nejvíce prakticky užitečné. Tato Žena je tím nejkrásnějším květem ráje, květem překrásné vůně, a již pouhý nádech postačuje duši naplnit nejčistším potěšením. Duchovní radost, která plyne z bližší znalosti Panny Marie, je přebohatou odměnou za tuto námahu při studiu tématu a psaní této knihy.

S výhledem, že tato malá knížečka bude sloužit mnoha, přiložili jsme dva seznamy: první obsahuje klasické uspořádání invokací loretánských litaní s nadpisy různých témat, které jsme ke každé přiřadili: druhý seznam obsahuje stejná témata, avšak uspořádaná v logickém sledu. Tento druhý přehled mohou použít ti, ať už pro soukromou potřebu anebo pro veřejnou pobožnost, kteří uvítají tematický sled událostí, které se týkají Panny Marie.

Ti, kteří tuto knížečku použijí pro přednášky anebo pobožnost během měsíce května, si určitě mohou vybrat tu invokaci, která nejvíce odpovídá potřebám jejich posluchačů. Každá invokace je také samostatnou kapitolou a může být použita i jen jednotlivě, a tím přinést užitek i pro pouhou příležitostnou pobožnost.

Vkládáme tuto malou knížečku k malému Neposkvrněné Panny Marie s vroucím přáním, aby byla stále více a více poznávána a milována. Není jistější a kratší cesty k Pánu Ježíši než poznání a láska k Panně Marii. Kdokoliv by hledal Ježíše, musí ho nalézt v náručí Panny Marie, neboť je psáno, že mudrcové ho našli v Mariině náručí. *Invenerunt puerum cum Maria Matre ejus.*⁽²⁾

SVATÁ MARIA

PŘEDURČENÍ A MARIINO JMÉNO

„K tvému jménu, ke vzpomínce na tebe, Hospodine, se upíná touha duše.“
(Iz 26,8–9)

Když Bůh rozhodl, že se stane člověkem, aby spasil lidstvo po jeho pádu, ve stejné chvíli také ustanovil, že bude na-

rozen ze ženy, aby se nám podobal a byl jedním z nás.

K naplnění tohoto plánu nejvyšš svrchovaný Bůh vybral od věčnosti stvořenou bytost, které předurčil velebnou důstojnost Matky Slova, a tedy schopnost přijmout všechny výsady přirozenosti i milosti, které tento vznešený úkol vyžaduje. Proto Bůh chtěl vyvýšit tuto vyvolenou bytost nejen nad všechny lidi, ale také nad všechny kůry andělů. Nemusíme se tedy divit, že tato vznešená žena byla předmětem této chvály pro veliká tajemství, která se měla skrýt ni skutečnit: „Hospodin mě stvořil jako prvotinu svého díla, dříve nežli svá díla nejdávnější.“ (Př 8,22)

Klaněj se a obdivuj, duše má, s veškerou možnou pokorou, spravedlnost a milosrdenství Božích úradků. Vzdej veliké díky dobrému Bohu, že rozhodl vyvolit lidské stvoření se stejnou přirozeností, kterou máš ty sám, k tak velké důstojnosti. Požádej také o milost být spokojený a klidný na místě, které ti Bůh určil na této zemi, a pamatuj, že prostředky k lidskému životu jsou v jeho rukou: tedy přání je změnit je přáním převrátit společenský řád, který není ničím jiným než dílem Božím.

* * *

Je jen rozumné předpokládat, že jméno vyvolené ženy, jakou byla Panna Maria, by mělo v sobě obsahovat význam jejího poslání, ke kterému byla povolána, i vznešené výsady, které z tohoto poslání vyplývají.

Toto blahoslavené jméno bylo vysloveno Bohem v okamžiku jejího vyvolení. Můžeme také věřit, že Bůh toto jméno vnukl jejím rodičům, když se narodila. Dostala jméno Maria, které může znamenat tři věci: vznešenost, hořkost a neporušenost; tři atributy, které představují základní vlastnosti naší vítězné Královny.

Vznešenost – když se Maria stala Matkou vtěleného Božího Slova, stala se také svrchovanou vládkyní světa. Hořkost – protože byla Bohem předurčena spolupracovat s Ježíšem Kristem na vykoupení lidského rodu, musela také trpět ta největší muka, které kdy může čisté stvoření podstoupit. Neporušenost – milostí neposkrvněného početí byla prvním člověkem, kterého se nedotklo hříšné zatížení zla, a tak mohla jako první nabídnout Bohu plody vykoupění. Jméno Maria je

tedy totéž, co nesrovnatelná vznešenost, nesmírná bolest a skvělé vítězství.

Požehnané a svaté jméno! Jsi pro mou duši zdrojem nesmírné radosti: sladší než med, jež požívám; lahodnější než ta nejhezčí melodie, kterou poslouchám.

* * *

Jméno Maria přidáno k nejsvětějšímu jménu Ježíš v sobě obsahuje skrytou sílu, která nutí ďábla k útěku a naplňuje duši, která je vyslovuje, láskyplnou vírou, útechou a nadějí. Je naprosto zřejmým faktem, že Bůh přidělil oblažující sílu posvěcení věřících při zbožném vyslovování těchto dvou jmen zejména proto, že Ježíš a Maria jsou pro něho nejmilejším předmětem jeho lásky.

Je proto také povinností každého dobrého křesťana často vyslovovat tato dvě jména s vírou, nadějí a úctou. Máme se k nim obracet v našich potřebách a dělat vše, co je v našich silách, abychom zabránili rouhavému užívání skrže klející ústa. Ach! Proč jsou tedy tato velká jména, tak svatá a stejně tak drahá našim srdcím, často cílem posměchu?

Ó můj Bože, kéž je tvé velké a mocné jméno vždy oslaveno v Ježíši, mém Spasiteli, a v Marii, jeho blahoslavené Matce. V nich je náš život a naše spása!

PŘÍKLAD – SEDM SVATÝCH ZAKLADATELŮ

Ve 13. století, kdy bylo pronásledováno Církve za Fridricha II., ve Florencii žilo sedm následovníhodných mužů, které spojila křesťanská láska, a kteří usilovali své životy žít co nejvěrněji v dokonalosti podle evangelia. Na svátek Nanebevzetí Panny Marie roku 1233, kdy byli pohrouženi do modlitby v kapli Laudesi, sama Panna Maria se jim zjevila a vyzvala je opustit všechny statky, aby se zcela zasvětili do služeb jejího Syna a jí samotné. Ihned a s radostí uskutečnili přání Královny nebe a opustili vše svůj majetek i příbuzné, odebrali se na opuštěné místo, kde povedou život v chudobě a ve spojení s Bohem.

Krátce poté opustili také Florencii, aby se ještě více vzdálili světskému ruchu, a odebrali se na Monte Senario, asi devět mil severně od tohoto města. Zde vedli po několik let svůj skrytý život pokání a odměnou jim byla nevýslovná sladkost příslibu těm, kteří věrně slouží našemu Pá-

nu a jeho Přesvaté Matce. Večer na Velký pátek roku 1240 během meditace nad tajemstvími utrpení, které si ten den Církve připomíná, Královna nebe se jim opět zjevila a přikázala založit řeholi, řád servitů, jehož cílem bude šířit úctu k jejím bolestem. Obsahem této velkopáteční pobožnosti byla meditace nad tou skutečností, že Panna Maria má podíl na Ježíšově díle vykoupění z otroctví hříchu.

Když sama Panna Maria založila tento řád, sedm svatých zakladatelů opustilo své ústraní na Monte Senario a podnikli dlouhou cestu napříč Itálií, Francií, Německem a Polskem, aby všude kázali o bolestech a vítězstvích Panny Marie a obraceli hříšníky. Boží znamení provázelo úmrtí každého z těchto svatých. A jako je spojovala láska, dokud žili, také po své smrti byli uloženi do jednoho hrobu. V dalších stoletích byli uctíváni věřícími a nazváni sedm svatých zakladatelů Řádu služebnic Panny Marie, který se také nazývá řádem servitů. Všichni tito mužové byli povýšeni na úctu oltáře (svatořečení) papežem Lvem XIII. v roce 1888.

MODLITBA

Ó Panno Maria, moje nejněžnější Matko, vtiskni své jméno se jménem Ježíše do nejnitřnější komůrky mého srdce. Vypros mi u Boha, abych ve své poslední hodině vyslovil tvé svaté jméno a jméno tvého Syna s živou vírou a vroucí láskou, aby před silou těchto dvou svatých jmen nepřítel mé spásy utekl a já mohl odevzdat svou duši do rukou svého nebeského Otce. Amen.

(Pokračování)

A. M. LÉPICIER:

The Fairest Flower of Paradise.

London 1922. Str. 5-10.17-22

Zdroj: <https://archive.org/details/FairestFlowerOfParadise1922/page/n4/mode/2up>

Přeložila -hš- (Redakčně upraveno)

Autor knihy byl kardinálem katolické církve, prefektem Kongregace pro společností zasvěceného života, členem řádu servitů.

Poznámky:

(1) Např. „Svatá Panno panen“ a „Královno panen“.

(2) Mt 2,11: „Uviděli dítě s jeho matkou Marií.“

Pondělí 4. 5. 2020

6:05 Buon giorno s Františkem **7:35** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (144. díl): Za českými horami **9:00** Živě s Noe [L] **9:30** Outdoor Films se Štěpánem Černouškem (42. díl): Sibiřské gulagy **11:05** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **11:10** Divadélko Bubáček (13. díl): O Honzíkovi a líném pantátovi **11:30** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **13:25** První křesťané: Obrácení impéria **14:00** Ovečky [L] **14:35** Cesta k andělům (54. díl): Bronislav Matulík – kazatel a novinář **15:30** V souvislostech **16:00** Noční univerzita: CSA Třešť 2014: přednáška Mons. ThLic. Tomáše Holuba, Th.D. **17:35** Můj chrám: Bob Fliedr, písničkář a publicista, Komunitní centrum Matky Terezy na Jižním Městě, Praha **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:55** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **19:00** Divadélko Bubáček (15. díl): O veveříčce Hubatince aneb Co se tenkrát v lese událo... **19:10** Církev za oponou: Celibát **19:25** Devítka na Mohelnickém dostavníku 2012 **19:50** Přejeme si... **20:05** Biblická studna [L] **21:10** ARTBITR – Kulturní magazín (93. díl) **22:10** Letem jazzem (2. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma „jazzové standardy“ **23:50** Post Scriptum **0:05** Noční univerzita: S. Veronika Barátová – Pročišřování révy **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 5. 5. 2020

6:05 Missio magazín: Květen 2020 **7:10** Pod lampou **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** V souvislostech **9:40** Muzikanti, hrajte **10:10** Noční univerzita: S. Veronika Barátová – Pročišřování révy **11:10** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **11:15** Divadélko Bubáček (15. díl): O veveříčce Hubatince aneb Co se tenkrát v lese událo... **11:30** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **13:40** V pohorách po horách (42. díl): Poludňový Grůň – Malá Fatra **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Cesta k andělům (55. díl): Jaroslav Šindělář – sochař a malíř **15:25** Příroda kolem nás: Lovy na Konopišti a procházka z pole do lesa **16:00** Kulatý stůl: Syndrom vyhoření **18:00** Uzdrav naši zem [L] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 5. 5. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Mezi bláznovstvím a svatostí **21:10** Řeckokatolický magazín [P] **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry (1. díl): Úžas a zděšení: Zjevení Boha, který se stal člověkem **23:00** Terra Santa News: 29. 4. 2020 **23:20** Má vlast: Zámek Holešov II. **0:15** Post Scriptum **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 6. 5. 2020

6:05 Zpravodajské Noeviny: 5. 5. 2020 **6:25** Noční univerzita: CSA Třešť 2014: přednáška, P. Petr Smolek – Kdo je člověk **8:45** Bačkorám navzdory: Lubor jede na výlet **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Přímý přenos generální audience papeže [L] **11:05** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **11:10** Divadélko Bubáček (17. díl): Skřítek Hromdopolice **11:30** Živě s Noe [L]

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHAZENÁ

11:45 Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Kmochův Kolín 2019: Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Cesta k andělům (56. díl): Petr Larva – sklář **15:35** Zpravodajské Noeviny: 5. 5. 2020 **16:00** Můj chrám: Max Kašparů, kostel sv. Filipa a Jakuba, Žirovnice **16:25** Biblická studna **17:30** Divadélko Bubáček (18. díl): O sněhulácích **17:50** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **19:10** BET LECHEM – vnitřní domov (13. díl): Leopold Mandič – svatý (zpovědník z Padovy) **19:30** Terra Santa News: 6. 5. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Adorace [L] **22:10** Živě s Noe **22:50** Noční univerzita: P. Michal Zamkovský – Beze mne nemůžete nic... **23:35** Generální audience papeže Františka **0:05** Post Scriptum **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 7. 5. 2020

6:05 Církev za oponou: Celibát **7:00** Kulatý stůl: Syndrom vyhoření **8:35** Terra Santa News: 6. 5. 2020 **9:00** Živě s Noe [L] **10:10** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry (1. díl): Úžas a zděšení: Zjevení Boha, který se stal člověkem **11:05** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **11:10** Divadélko Bubáček (18. díl): O sněhulácích **11:30** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Missio magazín: Květen 2020 **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Cesta k andělům (57. díl): Jiří Kotlík – historik architektury **15:35** Generální audience papeže Františka **16:00** Zpravodajské Noeviny: 5. 5. 2020 **16:20** Hlubinami vesmíru s dr. Ondřejem Pejchou, 1. díl **17:30** Večeře u Slováků: 5. neděle velikonoční [P] **18:00** Uzdrav naši zem [L] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 7. 5. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Jak potkávat svět (59. díl): S Marií Rottrovou **21:30** Živě s Noe [P] **22:10** Pod lampou [P] **0:15** Post Scriptum **0:25** Zpravodajské Noeviny: 7. 5. 2020 **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 8. 5. 2020

6:05 Zpravodajské Noeviny: 7. 5. 2020 **6:25** Noční univerzita: PhDr. Jan Stříbrný – Češi v dramatech 2. světové války **7:35** První křesťané: Obrácení impéria **8:05** Kulatý stůl: Od konfliktu ke smíření **10:00** ARTBITR – Kulturní magazín (93. díl) **10:15** Biblická studna **11:30** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **11:35** Divadélko Bubáček (19. díl): Vodník z prosko-

vického rybníka **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Transport **13:40** Devítka na Mohelnickém dostavníku 2012 **14:05** Výpravy do divočiny: Deštný les Papuy–Nové Guineje **15:25** Církev za oponou: Celibát **16:00** Zpravodajské Noeviny: 7. 5. 2020 **16:20** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **17:35** Příroda kolem nás: Lovy na Konopišti a procházka z pole do lesa **18:25** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **18:30** Divadélko Bubáček (20. díl): Moje putování vesmírem **19:00** Bačkorám navzdory: Lubor jede na výlet **19:50** Přejeme si... **20:05** Andělé na kolejích **21:00** Ich bin: Já jsem [L] **22:05** Yiddish Glory (Kanada/Rusko) **23:00** Varšava 1943–1944: boj za svobodu **0:05** Post Scriptum **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 9. 5. 2020

6:05 Buon giorno s Františkem **7:30** Můj chrám: Bob Fliedr, písničkář a publicista, Komunitní centrum Matky Terezy na Jižním Městě, Praha **7:50** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Jeruzalém a Gaza **8:55** Sedmihlášky (61. díl): Poslali mňa pro vodu **9:00** Animované biblické příběhy: Přišel hledat ztracené **9:35** GOODwillBOY V. (4. díl) **10:20** V posteli POD NEBESY V. (5. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Regina Coeli **12:05** Zpravodajské Noeviny: 7. 5. 2020 **12:25** Pod lampou **14:20** Jak potkávat svět (59. díl): S Marií Rottrovou **15:45** Terra Santa News: 6. 5. 2020 **16:10** Kmochův Kolín 2019: Dechový orchestr ZUŠ VI. Ambrose, Prostějov [P] **17:25** První křesťané: Pronásledování a obrana křesťanství **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **19:00** Muzikanti, hrajte **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Poletuchy: Na skok do televize [P] **20:55** Dobrodružství před kamerou (9. díl) [P] **22:05** Zpívá celá dědina: Dolní Bojanovice **23:05** V pohorách po horách (43. díl): Tlístá – Velká Fatra **23:15** Živě s Noe [P] **0:25** Čas pro Malawi **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 10. 5. 2020

6:05 Řeckokatolický magazín **6:20** Živě s Noe **7:30** Mezi pražci (87. díl): Květen 2020 **8:15** Večeře u Slováků: 5. neděle velikonoční **8:45** Jak potkávat svět (59. díl): S Marií Rottrovou **10:10** Církev za oponou: Celibát **10:30** Mše svatá z kostela sv. Václava, Ostrava [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Poletuchy: Na skok do televize [P] **13:30** Zpívá celá dědina: Dubňany **14:55** Dobrodružství před kamerou (9. díl) **16:10** Odvaha otce Karola **17:25** Sedmihlášky (63. díl): Dojdi, šohajku a Nevím si já rady **17:30** Animované biblické příběhy: Lazar žije **18:00** Mše svatá z kostela sv. Václava v Ostravě [L] **19:30** Příroda kolem nás: Potkali jsme u vody (hroch, motýlice a slípka zelenonohá) [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Děkujeme Vám! [L] **21:40** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry (2. díl): Jak šťastní jsme: Ježíšovo učení **22:40** V souvislostech **23:00** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Z Východu na Západ **23:55** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:15** Poletuchy: Na skok do televize **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 4. 5. o 19:50 hod.:
A teraz čo? (Reštartovať vzťah)

Už ma to unavuje, neustále sa vo vzťahu vracam ku starým veciam, stále si vyhadzovať na oči, kto komu čo urobil, a pripomínať si predošlé zranenia. Ako sa z toho bludného kruhu dostať von? Je vôbec možné vrátiť do vzťahu pokoj a harmóniu? Čo s tým?

Utorok 5. 5. o 17:00 hod.: Akvinas (dokument)

Dominikán páter Akvinas Gabura. Do Božej vôle sa s dôverou odovzdával, aj keď ho v roku 1952 odsúdili na doživotie... Páter Akvinas je známy aj ako tajný apoštol Bratislavy, či ako otec slovenských dominikánov.

Streda 6. 5. o 19:30 hod.:
Malí poslovia 2 (animovaný seriál)

Píše sa rok 64 po Kristovi. Cisár Nero prenasleduje prvých kresťanov. Mnoho detí prišlo o rodičov a domov. Skupinka detí nájde útočisko u pekára Bena a jeho manželky Heleny. Prežívajú dobrodružstvo v kresťanskom podzemnom utajení. A šíria príbehy o Ježišom živote.

Štvrtok 7. 5. o 21:10 hod.: Sancta Maria

Scenár televíznej relácie «SANCTA MARIA» ponúka divákovi výber známych mariánskych spevov a ilustrácie umelecko-historických sakrálnych pamiatok významných pútnických miest na Slovensku.

Piatok 8. 5. o 20:30 hod.
Jean Guitton – Rozum a srdce (dokument)

Spoznajte s nami Jeana Guittona tak, ako ho pozná málokto: ako muža viery, vedy a umenia, ktorého cesta smerovala k večnosti tak za života, ako aj po smrti.

Sobota 9. 5. o 20:30 hod.:
Desať Božích prikázání 1/2 (film)

Historický, Oscarom ocenený film hollywoodského režiséra Cecilia B. DeMillea vychádza z knihy Exodus a popisuje príbehy Mojžiša. Až neskôr v dospelosti zistí pravdu o svojom pôvode. Rozhodne sa pomôcť hebrejskému ľudu a vyslobodiť ho z otroctva.

Nedeľa 10. 5. o 18:30 hod.: Svätá omša

Priamy prenos z kaplnky TV LUX.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA
BREVIÁŘ PRO LAIKY
2. - 9. KVĚTNA 2020

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 3. 5.		PO 4. 5.		ÚT 5. 5.		ST 6. 5.		ČT 7. 5.		PÁ 8. 5.		SO 9. 5.			
Antifona	518	582	518	582	518	582	1708	1924	518	582	1653	1870	518	582		
Žalm	783	881	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	518	582	518	582	518	582	1708	1516	518	582	1653	1870	518	582		
Antifony	563	633	1151	1279	1167	1297	1183	1517	1198	1330	1214	1347	1229	1364		
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	1183	914	1199	1331	1214	1347	1229	1364		
Krátké čtení a zpěv	563	634	567	638	570	641	1710	1517	577	649	1362	1520	583	656		
Antifona k Zach. kantiku	563	634	567	638	570	642	1361	1518	577	649	1362	1521	583	656		
Prosby	564	634	567	638	571	642	1711	1927	577	649	1655	1872	584	657		
Závěrečná modlitba	564	635	568	639	571	642	1361	1518	578	650	1362	1521	584	657		
Modlitba během dne:																
Hymnus	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583		
Antifony	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584		
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370		
Krátké čtení	564	635	568	639	571	643	574	646	578	650	581	654	584	657		
Závěrečná modlitba	564	635	568	639	571	642	574	646	578	650	581	653	584	657		
Nešpory:																
SO 2. 5.																
Hymnus	517	581	517	581	517	581	517	581	1714	1518	517	581	1362	1521	517	581
Antifony	561	632	565	636	1161	1290	1177	1307	1193	1519	1208	1341	1224	1358	585	659
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1193	1932	1209	1341	1224	1359	808	908
Kr. čtení a zpěv	561	632	565	636	569	640	572	644	1717	1935	579	651	1363	1522	586	659
Ant. ke kant. P. M.	562	632	566	637	569	640	572	644	1361	1520	579	651	1363	1522	586	659
Prosby	562	633	566	637	569	641	572	644	1718	1936	579	652	1664	1881	586	660
Záv. modlitba	564	635	564	635	568	639	571	642	1361	1518	578	650	1362	1521	588	662
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení
Neděle 3. 5. – 4. neděle
velikonoční

 1. čt.: Sk 2,14a.36–41
 Ž 23(22),1–3a.3b–4.5.6

 Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.* Nebo: *Aleluja.*)

2. čt.: 1 Petr 2,20b–25

Ev.: Jan 10,1–10

Pondělí 4. 5. – ferie

1. čt.: Sk 11,1–18

Ž 42(41),2–3; 43(42),3.4

 Odp.: 42(41),3a (*Má duše žízni po živém Bohu.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 10,11–18

Úterý 5. 5. – ferie

1. čt.: Sk 11,19–26

Ž 87(86),1–3.4–5.6–7

 Odp.: Ž 117(116),1a (*Chvalte Hospodina, všechny národy!* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 10,22–30

Středa 6. 5. – nezávazná
památka sv. Jana Sarkandra
(na Moravě: památka sv. Jana Sarkandra)

1. čt.: Sk 12,24–13,5a

Ž 67(66),2–3.5.6+8

 Odp.: 4 (*Ať tě, Bože, velebí národy, ať tě velebí kdekterý národ!* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 12,44–50

Čtvrtek 7. 5. – ferie

1. čt.: Sk 13,13–25

Ž 89(88),2–3.21–22.25+27

 Odp.: 2a (*Navěky chci zpívat o Hospodinových milostech.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 13,16–20

Pátek 8. 5. – nezávazná
památka Panny Marie,
Prostřednice všech milostí

1. čt.: Sk 13,26–33

Ž 2,6–7.8–9.10–11

 Odp.: 7b (*Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 14,1–6

Sobota 9. 5. – ferie

1. čt.: Sk 13,44–52

Ž 98(97),1.2–3ab.3cd–4

 Odp.: 3c (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 14,7–14

